

PARCS NACIONALS DE XILE (març 2008 i febrer 2009)

Xile és un país amb un alt potencial excursionista, doncs gran part del seu extens territori està protegit i encara conserva la essència natural autòctona.

La superfície continental del país es distribueix en una franja de uns 250 kilòmetres d'amplada mitja per 4.200 kilòmetres de llarg. El Perú marca el límit Nord, l'oceà Pacífic contorneja i defineix la costa Oest mentre que la Serralada Andina delimita la frontera Est amb els països de Bolívia i Argentina. De Nord a Sud presenta pràcticament totes les varietats de clima i

paisatge, començant per les zones desèrtiques i finint amb els gels polars.

Durant el mes de març de l'any 2008 varem visitar dues ciutats quasi germanes, Puerto Montt, banyada pel Pacífic i Puerto Varas, banyada pel llac Llanquihue un dels més grans de Sud-Amèrica.

Mentre Puerto Montt és un nucli molt febril que desenvolupa una gran activitat comercial derivada fonamentalment de la pesca, del transport i de la comunicació amb els territoris australs, Puerto Varas es dedica quasi totalment al turisme i la prenem com a base per apropar-nos al Parc Nacional Vicente Pérez Rosales, el més vell del país, creat l'any 1926 i ampliat l'any 1950, el seu extens territori limita amb el del Parc Nacional Nahuel Huapi pertanyent a la veïna nació de l'Argentina.

La superfície del Parc ultrapassa les 250.000 hectàrees. Els volcans Tronador de 3.491m., Osorno de 2.661m. i Puntagudo de 2.490m, emergeixen espectacularment per sobre dels 190 metres del nivell de les aigües color maragda del llac Todos los Santos, que abasta una superfície de 175 kilòmetres quadrats al centre del Parc. Diàriament un vaixell turístic creua aquest llac i en

poc menys de dues hores arriba al llogarret de Peüllla, des on es poden realitzar diferents excursions a peu o continuar viatge cap a l'Argentina creuant

la frontera pel "Paso Pérez Rosales" i seguir a través del llac Nahuel Huapi, fins a la coneguda ciutat de San Carlos de Bariloche.

Els rius Peüllà, Negro, Blanco, Puntigudo i Cayutué menen les aigües cap al llac de Todos los Santos i amb les aigües sobrants es forma el riu Petrohué, que impetuós s'esmuny pels engorjats i pels penya-segats descrivint salts espectaculars en el trajecte cap el seu desguàs en el estuari de Reloncavi camí de l'oceà Pacífic.

La vegetació que predomina en la zona mitja del parc la integren espècies perennes d'aspecte sempre verd i atapeït. Aquests boscos estan formats per arbres de diferents tipus: "canelos, coïgues, ulmos, tepas i lengas". El sotabosc el poblen les falgueres, el lligabosc i moltes enfiladisses.

Els mamífers més característics que habiten el Parc són el "pudú", que és un cervolet molt petit que com a màxim assoleix uns deu kilograms de pes i una alçada d'un parell de pams. I la "güiña", felí molt semblant a la geneta. A més també hi són presents la mostela, el conill i el ratpenat. I més rarament hi ha alguns senglars i algun cérvol roig. De les aus l'àliga és la que està millor

representada i en el medi aquàtic impera la truita autòctona xilena.

Dins la mateixa Regió dels Llacs, uns kilòmetres al Sud de Puerto Montt entrem en territori Austral i el primer Parc Nacional que trobem en aquesta zona és el "Alerce Andino" que serveix protegida una superfície aproximada de 20.000 hectàrees ocupada fonamentalment per boscos mil·lenaris de Alerce. Aquest arbre és una conífera que creix molt lentament, el tronc guanya un centímetre de gruix cada quinze o vint anys i arriba a viure entre 3.000 i 4.000 anys, per tant és una de les espècies més longeva del planeta i per aquest motiu fou declarada Monument Nacional l'any 1976. Pot assolir els cinquanta metres de alçada i els tres o quatre metres de diàmetre.

Entre les masses vegetals s'hi han format moltes llacunes conegudes com: Sargazo, Fría, Montaña, Campana, Triángulo, Chaiquenes i Gaviotas, que esquitxen els fondals amb pinzellades de diversos matisos blau-verds.

En aquets boscos primitius s'hi refugien petits mamífers com el "pudú" i el "monito de monte", que és un petit marsupial de pel regularment grisós. Però també hi sovinteja el gat mesquer i el puma.

El passat mes de febrer d'aquest any 2009 varem tindre oportunitat de continuar redescobrint nous territoris naturals xilens i prenent com a base les poblacions de Curacautin, Manzanar i Malacabuello visitarem i recorreguérem l'espai protegit del Parc Nacional del Conguillío, que es troba situat una mica més al Nord dels dos descrits anteriorment, concretament en la zona coneguda com la Araucanía Andina.

Tant dins la demarcació del Parc, com en els territoris propers, la pressió humana continua essent moderada i això confereix al paisatge una notable sensació de salvatgia.

Després de varies anexions el territori protegit supera les seixanta mil hectàrees de boscos nadius autòctons amb predomini d'araucàries, solcat de llacs andins, rius vibrants i profunds torrents i congostos. Degut a aquestes excepcionals característiques naturals fou declarat Reserva de la Biosfera per la UNESCO.

L'alçada del Parc oscil·la entre els 900 i els 3.060m. Aquesta altitud màxima l'assoleix el volcà Llaima. Nosaltres teníem intenció d'intentar l'ascensió, però al tractar-se d'un volcà molt actiu, durant el anterior mes de gener ja començava a donar indicis d'activitat i preventivament les autoritats varen cancel·lar tots els permisos. Després, al cap d'uns dies, ja de retorn a casa ens assabentàvem que havia entrat en erupció amb fortes explosions.

A més del Llac Conguillío, que dona nom al Parc, anem a veure la llacuna Verda, la "Captrén" i la "Arco Iris". En els boscos a més de les araucàries si apleguen "lengas", roures i "raulís".

La fauna del Parc es compon d'alguns dels mamífers que ja hem trobat en els anteriors Parcs com el "monito de

monte” i el “pudú”, i a més hi ha la “vizcacha”, que és un rosegador de la família de les xinxilles. Les aus més freqüents són l'aligot de cua roja, el “tiuque”, que és un altre rapaç, el picot, la cadenera i el petit però cridaner “chucac”, que ve a ser el nostre pit-roig. A les llacunes els ànecs i els gansos són els reis acompanyats dels rèptils i els amfibis.

Com ja apuntàvem, fora límits del Parc l'aspecte feréstec continua persistint en la majoria dels indrets com en la Reserva del llac Gualletué, o en el naixement del riu Bio Bio, o en el llac d'Icalma, o en el Salt de la Princesa prop de Malacabuello, o en el Salt del riu Indio a l'aiguabarreig amb el riu Curacautin a la Reserva de Lemunantu.

Pili Inostroza i Toni Coll